

Aktualno je zbral **Igor Lipovšek**, Zavod RS za šolstvo
igor.lipovsek@zrss.si

8-delni spletni seminar

Na podlagi dobrega odziva na mesečna četrtkova video srečanja, ki sta jih pred letom in pol začela razvojna skupina za e-geografijo in DUGS, je Zavod Republike Slovenije za šolstvo prevzel obliko izobraževanja in prijavil spletni seminar *Osemdelna videokonferenca za oporo pouku geografije*. Seminarske vsebine so bile Uporabnost orodja Google Zemlja pri pouku geografije (dr. Tatjana Kikec), Določanje rastlin in njihove pokrajinske vloge (dr. Anton Polšak), Računalniška izdelava zemljevidov in njihova raba (Mirsad Skorupan), Terensko delo (Nataša Mrak), Kako posneti geografski učni film (Igor Lipovšek), Ključ za določanje prsti (dr. Blaž Repe), Kako uporabiti stare zemljevide za interpretiranje današnje pokrajine (dr. Anton Polšak), Twitter kot spletno in papirno učno sredstvo (Igor Lipovšek). Seminar je potekal 8 četrtkov med osmo in deveto zvečer od oktobra do februarja. Anketni odzivi 37 udeležencev tako na izvedbeni način kot na vsebino so odlični. Vsaka konferenca je posneta in si jo lahko udeleženci ponovno ogledajo.

Videokonferenčno okolje omogoča učinkovito komuniciranje in širjenje gradiva.

Razvojna skupina za e-geografijo in Društvo učiteljev geografije Slovenije pa enkrat mesečno ob četrtkih nadaljujeta z večernimi spletnimi srečanji. Zbere se od 7 do 36 udeležencev; odvisno od teme.

Teren je za pouk geografije najboljša učilnica

Predmetna skupina za geografijo na Zavodu RS za šolstvo je v Celju 21. aprila pripravila seminar z naslovom Poti za izboljšanje učnih dosežkov – S terenskim delom dosegati minimalne standarde ciljev o vodi. Udeležilo se ga je 28 učiteljev geografije, biologije in drugih predmetov iz vse Slovenije. Osrednji del je bilo terensko delo ob Savinji, Ložnici in Koprivnici. Cilji seminarja so bili:

Udeleženci seminarja pred II. osnovno šolo v Celju.

- preveriti, katere cilje učnih načrtov o vodi je možno uresničevati s terenskim delom;
- poiskati optimalne dejavnosti učencev in dijakov na terenskem delu o(b) vodi;
- ugotoviti, kaj je minimum geografskega znanja učencev in dijakov o vodi;
- s simulacijo pouka narediti krog: učni cilj – vir – načrt – terenska izvedba – predstavitev – ocena;
- uporabiti naprave informacijske tehnologije za učinkovitejši terenski pouk;
- preveriti možnosti za obrečno (spletno) raziskovalno povezovanje šol.

Predavanja z naslovi: Kaj o vodi se učenec in dijak v šoli mora učiti in naučiti; Izdelovanje načrta za terensko raziskovanje rečja in porečja; Ali učne cilje o vodi obravnavati občegeografsko ali regionalnogeografsko; in Kako interpretirati terenske raziskave, so opravili v prostorih II.

osnovne šole Celje. Terensko delo, ki je bilo osrednja tema seminarja, je potekalo med šolo in Savinjo.

Voda je dober sluga, a slab gospodar

V Podčetrtku je 19. in 20. aprila potekal 2. slovenski kongres o vodah. Z motom *Voda povezuje* so udeleženci v štirih tematskih sklopih predstavili blizu 100 referatov. Med njimi se je desetina neposredno navezala na pouk, šolske dejavnosti in izobraževanje. Z več referati se je predstavila tudi hidrogeografska komisija pri Zvezi geografov Slovenije.

Na kongresu so bile organizirane delavnice in dejavnosti, ki so se že izkazale za uporabne in koristne pri pouku: Gimnazija Vič je predstavila vodni model, Gimnazija Ptuj je opravila raziskavo odnosa udeležencev do vode. Unescove šole so pripravile fotografsko razstavo, posebej pa so se z dejavnostmi predstavile OŠ Kapela (Kako ravnamo z vodo); Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana (Misli o vodi); IV. OŠ Celje (Poplave na Celjskem); OŠ Cirila Kosmača Piran (Svetilnik in morje); OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka (Izdelki učencev); OŠ Maksa Pleteršnika Pišce (Mlini v Pišecah).

Učenci OŠ Podčetrtek in udeleženci so lahko preskušali svoje znanje in veščine eksperimentiranja ob modelih projekta Frisco 1, Krajinskega parka Ljubljansko barje in Slovenskega geološkega društva. Postavljena je bila razstava dejavnosti Vodni detektiv, Marta Vahtar iz inštituta ICRO pa je podelila detektivsko najdejavnejšim šolam priznanja. Priznanje za najuspešnejše šole v dvajsetih letih, kolikor poteka Vodni detektiv, so prejeli OŠ Janka Modra Dol, OŠ Škofja Loka Mesto, OŠ Dobrova, OŠ Ivana Kavčiča Izlake, OŠ Bežigrad,

OŠ Bistrica Tržič, OŠ Rodica Domžale, OŠ Roje Domžale, OŠ Zadobrova, OŠ Martina Koresa Podlehnik, OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen, OŠ Dobrovo – podružnica Kojško in OŠ Ivana Roba Šempeter. Vodni detektiv je za šole primeren, ker je lahko delovanje v njem bodisi likovno-literarno bodisi raziskovalno.

22. državno tekmovanje iz znanja geografije

Na terenu med Noričkim vrhom in Muro je 7. aprila potekalo 22. državno tekmovanje iz znanja geografije. Na njem se je pomerilo 118 osnovnošolcev in 63 srednješolcev, ki so si finalni nastop priborili na devetnajstih območnih tekmovanjih. Tekmovalna mrzlica je bila velika, saj se bodo najboljši lahko udeležili svetovne olimpijade v Beogradu in olimpijade jugovzhodne Evrope, ki bo v Rušah. Tekmovalce je spremljalo 136 mentorjev. Zaradi tekmovanja na prostem je opravil veliko in zato mentorji pomagajo izvajati tekmovanje in ocenjevati izdelke.

Svečani začetek je bil v telovadnici Osnovne šole Gornja Radgona. Tekmovalce so pozdravili župan Stanislav Rojko, ravnatelj Dušan Zagorc, katerega značilnost so vsakodnevne spletne objave za učence in učitelje, predstavnica Zavoda RS za šolstvo Irena Kumer in koordinator tekmovanja Danijel Lilek. Po bogatem kulturnem programu, ki je udeležence z glasbo, plesom in barvitimi podobami prestavil v gričevnat svet ob Muri,

Vsak tekmovallec je prejel majico in priročno beležnico.

so tekmovalci v učilnicah reševali naloge, na katere so se pripravili po tekmovalni literaturi. Po predahu in kosilu so se odpravili na enourni ogled terena ter si zapisali in označili geografske pojave in procese, ki jih je zahtevalo tekmovalno navodilo. Na podlagi opazovanega in različnih virov so napisali naloge terenskega dela. V času, ko so tekmovalne komisije vrednotile izdelke, so si tekmovalci ogledali 2. mednarodni sejem Medical.

Več kot 90 % točk so med osnovnošolci zbrali Matic Kremžar, OŠ Šmartno pri Litiji; Andraž Iskra, OŠ Vrhovci; Blaž Murovec, OŠ Solkan; Marjetka Zupan, OŠ Ig; Jan Malej, OŠ Koper; Jan Lorenčič, OŠ Veržej; Miha Pogačnik, OŠ Stražišče in Asja Majhen, OŠ Gustava Šiliha Laporje.

2. slovenski kongres o vodah je v nekatere dejavnosti in gradiva namenil šoli in pouku.

Med gimnazijci so več kot 80 % točk zbrali Jaka Tasič, ŠC Ravne na Koroškem; Bor Jerman, Srednja šola Črnomelj; Anž Plut, Srednja šola Črnomelj; Anže Šumah, ŠC Ravne na Koroškem; Andraž Omahen, Gimnazija Bežigrad; Blaž Kosmač, Škofijska gimnazija Vipava; Miha Rožič, ŠC Velenje; Jakob Drašček, Gimnazija in SŠ RM Kamnik in Miha Švarc, Gimnazija Škofja Loka.

Med strokovnošolci so bili najboljši Žan Pečelin, Biotehniški center Naklo; Žan Vengust, ŠC Celje; Saša Banfi, SPTŠ Murska Sobota; Aleksander Rengeo, Dvojezična srednja šola Lendava; Urh Kolarič, SPTŠ Murska Sobota in Tina Vešnik, SŠ Slovenska Bistrica.

7. Kocenov pohod na Ponikvi

TOD Ponikva, Društvo učiteljev geografije Slovenije in OŠ Blaža Kocena Ponikva so 18. marca v spomin na Blaža Kocena pripravili izobraževalni pohod po Ponikvi in njeni okolici. Letošnja sobota je bila posvečena spominu na priznanega geologa Stanka Buserja ob 10-letnici njegove smrti.

Udeležence je po »Kraško-vodni poti dr. Stanka Buserja« vodil avtor poti Tomo Golob. Ogledali

Pot letošnjega pohoda, kot so jo z GPS-om zabeležili študenti FF Maribor.

so si spominski park, cerkev sv. Martina in Slomškov trg. Pot so nadaljevali po jerebikinem drevoredu do biološke čistilne naprave in mimo kraškega izvira do rastišča velikonočnice, ki je v tem času v polnem razcvetu. Ustavili so se pri kraškem ponoru in Buserjevi rojstni hiši. Na povratku so se ustavili ob izviru tople vode – »perišču«, kjer so nekoč ženske prale perilo.

Po topli malici je sledilo popoldansko strokovno srečanje v spomin na ponikovskega rojaka. Prispevke o geologovem življenju in delu so predstavili Slava Kovačič, Buserjeva sošolka; dr. Matevž Novak, predsednik Slovenskega geološkega društva; dr. Jurij Kunaver, geograf in geomorfolog; Igor Bahar, geograf in učitelj na II. OŠ Rogaška Slatina in Staška Buser, geologova nečakinja.

Območna tekmovanje iz znanja geografije

Na 19 tekmovališčih je 9. marca potekalo območno tekmovanje iz znanja geografije, na katerem je sodelovalo več kot 1200 tekmovalcev, ki so bili najboljši na šolskem tekmovanju.

Polovico točk so tekmovalci dosegli iz »teoretičnega« testa, ki temelji na predpisani literaturi; drugo polovico pa s terena, kjer v skladu z navodili zapisujejo, opazujejo, merijo in ugotavljajo. Po terenskem delu tekmovalci odgovarjajo še na terenska vprašanja, ki se sklicujejo na opravljeno raziskovanje v pokrajini. Terenske naloge zajemajo vprašanja petih tematskih sklopov: orientiranje, terensko merjenje in ugotavljanje, naravnogeografsko sklepanje in pojasnjevanje, družbenogeografsko sklepanje in pojasnjevanje, preračunavanje in statistično utemeljevanje.

Udeleženci pohoda pri rojstni hiši dr. Stanka Buserja.

Letos so območna tekmovanja potekala na šolah: OŠ Ljubečna pri Celju; OŠ Mihe Pintarja Toleda, Velenje; Srednja šola Črnomelj; OŠ Antona Ukmarja Koper; OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka; OŠ Bičevje, Ljubljana; OŠ Milana Šuštaršiča, Ljubljana; OŠ Prežihovega Voranca, Ljubljana; OŠ Kungota; OŠ Miklavž pri Ormožu – podružnica Kog; OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici; OŠ Šempas; Druga OŠ Slovenj Gradec; OŠ Toneta Pavčka Mirna Peč; OŠ dr. Jožeta Toporišiča Dobova; OŠ Prestranek; Škofijska gimnazija Antona Martina Slomška, Maribor; Gimnazija Kranj; Srednja šola Črnomelj; ŠC Srečka Kosovela Sežana – gimnazija in ekonomska šola.

Najboljši tekmovalci so se uvrstili na državno tekmovanje v Gornji Radgoni.

Naslovnica učnih priprav.

prispevala Martina Hribernik, OŠ Križe, in Bojan Lipovec, OŠ Vrhovci. Sprotne priprave za predmete so objavljene v spletni knjigi, ki je dostopna na http://www.mednarodni-odnosi.si/cmo/enhanced_EU_content/documents/e-book_18%20teaching%20teaching%20hours%20and%20examination%20sheets.pdf.

Primorski učitelji pripravljajo terenske naloge.

Evropska unija v osnovni šoli – zbornik sprotnih priprav

Projekt za učenje o Evropski uniji je prejel nagrado Evropske komisije ‚zgodba o uspehu‘. Potekal je v okviru Centra za mednarodne odnose na ljubljanski Fakulteti za družbene vede. Vanj je bila ob predmetih spoznavanje okolja, družba, glasbena vzgoja, zgodovina, domovinska in državljanska kultura in etika, vključena tudi geografija. Geografske naloge za vsakega od razredov – Časovni pas in datumska meja, Značilnosti Sredozemskega morja, Prebivalstvo Angloamerike in Gospodarstvo Slovenije – sta

Delovanje društev

Na osi Koper–Ljubljana–Maribor delujejo geografska društva s pestro ponudbo predavanj, delavnic in drugih dejavnosti. Tokrat predstavljamo Geografsko društvo Gorenjske. Sedež ima v Kranju, vodi ga Marjan Luževič. Vsako leto organizirajo enotedensko prvomajsko geografsko ekskurzijo, med letom pa se srečujejo na predavanjih.

Predavanje Tomija Tomšiča o ZDA je zadovoljilo tudi negeografske poslušalce.